

Bank Spółdzielczy
w Rymanowie

Grupa BPS

Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Rymanowie za rok 2024

Zarząd Banku Spółdzielczego w Rymanowie działając zgodnie z art. 49 Ustawy o rachunkowości przedkłada Sprawozdanie z działalności Banku Spółdzielczego w Rymanowie za rok obrotowy od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

1. Informacje ogólne o działalności Banku

Pełna nazwa Banku: Bank Spółdzielczy w Rymanowie

Adres siedziby: 38-480 Rymanów, ul. Rynek 14

Bank Spółdzielczy w Rymanowie został wpisany do rejestru sądowego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod KRS:000096729

Bank posiada numer statystyczny **REGON 000507526**

Zgodnie ze Statutem Bank Spółdzielczy w Rymanowie nie działa poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a dokładnie, może prowadzić działalność na terenie województwa podkarpackiego oraz powiatów: gorlickiego, tarnowskiego, dąbrowskiego, staszowskiego, sandomierskiego, kraśnickiego, janowskiego, biłgorajskiego, tomaszowskiego.

Bank działa w pełni samodzielnie i jednocześnie jest zrzeszony z grupą banków spółdzielczych w ramach Zrzeszenia Grupy BPS od 22.03.2002, jest również uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS od 31.12.2015.

Na dzień 31.12.2024 Bank liczył 916 członków, a wartość udziałów wynosiła 185 000 zł.

2. Zgodnie z art. 111a Prawa Bankowego Bank Spółdzielczy w Rymanowie informuje, że:

- nie zawarł umów, o których mowa w art. 141t ust.1 umowa wsparcia finansowego oraz nie działa w ramach holdingu, o którym mowa w art. 141f ust.1 nadzór skonsolidowany
- nie prowadzi działalności na terenie państw członkowskich i państw trzecich oraz nie posiada podmiotów zależnych i nie sporządza informacji na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art.4 ust.1 pkt.48 rozporządzenia nr 575/2013 za dany rok obrotowy,
- wynik finansowy netto na koniec 2024 roku wyniósł 8 202 tys. zł przy średnim poziomie aktywów 292 546 tys. zł. przełożył się na uzyskanie wskaźnika ROA netto na poziomie 2,41.
- nie korzystał i nie otrzymał finansowego wsparcia pochodzące ze środków publicznych, w szczególności na podstawie ustawy z dnia 12 lutego 2009 r. o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1436).

3. Władze Banku

Zarząd Banku

W okresie od 01.01.2024 roku do 29.08.2024 roku Zarząd pracował w następującym składzie:

1. Renata Machowska – Prezes Zarządu
2. Jolanta Zajdel – Członek Zarządu
3. Maciej Zaremba – Członek Zarządu

W okresie od 30.08.2024 roku do 31.12.2024 roku Zarząd pracował w następującym składzie:

1. Renata Machowska – Prezes Zarządu
2. Jolanta Zajdel – Członek Zarządu ds. handlowych
3. Wojciech Ziemia – Członek Zarządu Główny Księgowy

W ciągu 2024 roku odbyło się 53 protokołowane posiedzenia Zarządu, na których podjęto 126 uchwał. Najważniejsze poruszane tematy na posiedzeniach Zarządu to:

1. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej,
2. System zarządzania ryzykiem,

3. Omawianie oraz podejmowanie decyzji w zakresie rezerw celowych, w tym jakości i skuteczności odzyskiwania zaległych spłat od kredytobiorców.
4. Podejmowanie uchwał w zakresie zmian w uregulowaniach wewnętrznych Banku.
5. Podejmowanie decyzji kredytowych.
6. Podejmowanie decyzji o działaniach sponsorskich i charytatywnych.
7. Sprawy członkowskie, sprawy pracownicze i administracyjne dotyczące Banku;

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza w okresie 01.01.2024 do 31.12.2024 obradowała w składzie:

1. Ryszard Bęben - Przewodniczący RN
2. Marcin Starzycki – Z-ca Przewodniczącego RN
3. Stanisława Szymbara – Sekretarz RN
4. Janusz Czubski – Członek RN
5. Ewa Głowacka – Członek RN
6. Ryszard Krukar – Członek RN
7. Grzegorz Nowak – Członek RN
8. Stanisław Piwowarczyk – Członek RN

W 2024 roku odbyło się 12 protokołowanych posiedzeń Rady Nadzorczej, na których podjęto 53 uchwał.

Zgodnie z Ustawą z dnia 11.05.2017 r o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym w Banku od 16.10.2017 działa Komitet Audytu (KA).

W okresie od 01.01.2024 do 31.12.2024 Komitet Audytu działał w składzie:

- 1 Ryszard Krukar – Przewodniczący KA
- 2 Stanisław Piwowarczyk – Członek KA
- 3 Grzegorz Nowak – Członek KA

Zebranie Przedstawicieli

W 2024 roku Zebranie Przedstawicieli odbyło się 18 czerwca. Wzięło w nim udział 21 Przedstawicieli na 30 Delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich, frekwencja wyniosła 70,00%. W trakcie ZP podjęto 13 Uchwał.

4. Dane o zatrudnieniu i strukturze organizacyjnej

Strukturę organizacyjną Banku tworzą:

- a) jednostki organizacyjne takie jak: Centrala, Oddziały i Filie,
- b) komórki organizacyjne, którymi są :
 - w Centrali – Zespoły, Stanowiska Pracy,
 - w Oddziałach – Zespoły, Stanowiska Pracy, Punkty Obsługi Klienta,
 - w Filiach - Stanowiska Pracy.

Poszczególnymi jednostkami kierują kierownicy Oddziałów oraz Kierownik Centrali. W celu wspomagania zarządzania w Banku działają stałe Komitety: Komitet Zarządzania Ryzykami i Komitet Kredytowy Centrali.

Działalność Banku zorganizowana jest w trzech pionach:

- Pion Zarządzania Bankiem podlegający Prezesowi Zarządu
- Pion Finansowo-księgowy podlegający Członkowi Zarządu Głównemu księgowemu
- Pion Handlowy – podlegający Członkowi Zarządu ds. handlowych

Obowiązująca struktura organizacyjna wraz z regulaminem jest adekwatna do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka, tj. zgodnie z Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, z uwzględnieniem zmian obowiązujących po wejściu w życie Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach.

W zakresie danych o zatrudnieniu według stanu na dzień 31.12.2024 roku Bank zatrudniał 49 osób (48 osób na pełny etat oraz 1 osoba na pół etatu). W 2024 r. z 6 pracownikami rozwiązano stosunek pracy w tym: 2 pracowników wypowiedziało umowę o pracę, 1 umowa rozwiązała się z upływem czasu, na który była zawarta, 1 umowa wypowiedziana została przez pracodawcę i 2 umowy rozwiązały się w związku z przejściem na emeryturę. Zawarto 4 nowe umowy o pracę.

Potencjał kadrowy mierzony poziomem wykształcenia i doświadczeniem bankowym przedstawiał się korzystanie. Spośród zatrudnionych pracowników na dzień 31.12.2024 r. 76% osób posiada wykształcenie wyższe.

Prowadzona polityka kadrowa w Banku nastawiona jest na rozwój kadry poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników i poprawę jakości świadczonych usług. Pracownicy w roku 2024 uczestniczyli w 17 szkoleniach organizowanych przez Fundację Rozwoju Bankowości Spółdzielczej, 14 szkoleniach organizowanych przez SSOZ, 24 szkoleniach organizowanych przez m.in. KNF, ZRBP, CRF, BSnet.EDU, NBP, Szkołę Bankową w Sandomierzu, I-BS.PL, ponadto pracownicy uczestniczyli w webinarach produktowych organizowanych przez Bank Zrzeszający, szkoleniach ubezpieczeniowych organizowanych przez Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Dodatkowo organizowane były szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, które odbywają się na bieżąco, są to szkolenia dla nowo przyjmowanych pracowników oraz szkolenia stanowiskowe, a także dla kadry kierowniczej. Koszt szkoleń pracowników wg stanu na 31.12.2024 wyniósł 17.999,25 zł.

5. Działalność finansowa Banku

Wyniki ekonomiczno-finansowe Banku Spółdzielczego w Rymanowie w roku 2024 wykazały, iż w porównaniu z rokiem poprzednim, Bank odnotował wzrost działań wyrażający się zwiększeniem podstawowych pozycji bilansowych. Suma bilansowa wzrosła o 85 864 tys. zł i na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosła 390 062 tys. zł wobec 304 198 tys. zł na koniec roku 2023 r.

Dominujący udział w strukturze pasywów Banku mają zobowiązania wobec sektora niefinansowego, które stanowią 60,99% sumy bilansowej tj. 237 895 tys. zł. Natomiast zobowiązania wobec sektora budżetowego stanowią 28,08 % tj. 109 516 tys. zł, zobowiązania od sektora finansowego stanowią 0,29 % sumy bilansowej tj. 1 145 tys. zł. W naszej ocenie przytoczony wzrost wartości pozyskanych do obrotu depozytów jest wyrazem zaufania do naszego Banku jako instytucji z wyłącznie polskim kapitałem. Stabilna sytuacja finansowa od wielu już lat w sposób bezpieczny pomnaża oszczędności klientów.

Struktura aktywów bilansowych kształtowała się w następujący sposób:

1. Papiery wartościowe / bony pieniężne, obligacje Skarbu Państwa / w kwocie 190 123 tys. zł tj. 48,74, %
2. Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe/ obligacje PFR, w kwocie 1 998 tys. zł tj. 0,51%
3. Należności od sektora finansowego w kwocie 114 833 tys. zł. tj. 29,44 %.
4. Należności od sektora niefinansowego w kwocie 33 874 tys. zł. tj. 8,68 %
5. Należności od sektora budżetowego w kwocie 30 874 tys. zł tj. 7,92 %
6. Rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 8 489 tys. zł tj. 2,18 %
7. Kasa 7 135 tys. zł tj. 1,83 % sumy bilansowej

Bank posiada - akcje Banku Zrzeszającego o wartości: 675 tys. zł (tj.: Akcje serii H wartość: 200 tys. zł, Akcje serii I wartość: 5 tys. zł, Akcje serii J wartość: 45 tys. zł., Akcje serii K wartość: 400 tys. zł., Akcje serii W wartość: 25 tys. zł.)

Bank posiada - udziały o łącznej wartości: 5 tys. zł w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia.

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Działalność depozytowa

Wyszczególnienie	31.12.2024	31.12.2023
Depozyty bieżące (tys. zł)	268 784	205 033
Depozyty terminowe (tys. zł)	79 772	65 890
Razem	348 556	270 923

W 2024 roku nastąpił wzrost depozytów sektora niefinansowego o 43 609 tys. zł. Struktura depozytów nie uległa znaczącej zmianie tzn. przeważają depozyty osób fizycznych, a w zakresie lokowania środków na rachunkach bieżących.

Stan depozytów podmiotów finansowych, niefinansowych i jednostek budżetowych na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniósł 348 556 tys. zł (dynamika 128,66 %w stosunku do roku poprzedniego). W strukturze depozytów środki na rachunkach bieżących stanowiły kwotę 268 784 tys. zł co stanowi 77,11 % całości depozytów, a wkłady terminowe kwotę 79 772 tys. zł, co stanowi 22,89 % całości depozytów.

Źródła pozyskiwania depozytów z rynku na dzień 31.12.2024 roku wg struktury podmiotowej wartości bilansowe:

l.p.	Podmiot	Wartość /w tys. zł/	Udział % w portfelu
1	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne i spółdzielnie	16 486	4,73
2.	Przedsiębiorcy indywidualni	12 614	3,62
3.	Rolnicy indywidualni	3 926	1,13
4.	Osoby prywatne	191 888	55,05
5.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	12 981	3,72
6.	Instytucje samorządowe	109 516	31,42
7.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	1 145	0,33

Działalność kredytowa

Wyszczególnienie	31.12.2024	31.12.2023
Kredyty (wartość nominalna)	67 474	74 819

Rok 2024 był rokiem, w którym obligo kredytowe obniżyło się w porównaniu do roku ubiegłego o 7 345 tys. zł. Saldo kredytowe na dzień 31.12.2024 r. wynosiło 67 474 tys. zł (spadek o 9,82% w stosunku do poprzedniego roku).

Zmianie uległa struktura portfela kredytowego Banku. Systematycznie zwiększa się zaangażowanie Banku w portfelu kredytowym klientów detalicznego oraz klienta z sektora MSP, a zmniejsza w portfelu kredytowym zaangażowanie z sektora JST.

Oferta kredytowa naszego Banku jest adresowana do różnych segmentów klientów i obejmuje następujące rodzaje kredytów: kredyty obrotowe, inwestycyjne, w rachunku bieżącym, kredyty gotówkowe i hipoteczne na nieruchomości mieszkalnej.

Struktura portfela kredytowego przedstawiała się w następujący sposób:

l.p.	Podmiot	Wartość w tys. zł	Udział % w portfelu
1	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	12 173	18,04
2.	Przedsiębiorcy indywidualni	7 958	11,80
3.	Rolnicy indywidualni	14	0,02
4.	Osoby prywatne	16 183	23,98
5.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	300	0,45
6.	Instytucje samorządowe	30 845	45,71

W strukturze kredytów największy udział stanowią kredyty dla instytucji samorządowych 45,71%, osób prywatnych 23,98 % oraz przedsiębiorstw i spółek prywatnych 18,04 %. Zagrożone nieobsługiwane ekspozycje kredytowe według wartości nominalnej w portfelu kredytowym na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiły 3 665 tys. zł tj 5,43 % obligi kredytowego, odsetki od kredytów zagrożonych na dzień 31.12.2024 r. stanowiły kwotę 450 tys. zł. Według danych na koniec 2024 roku odpisy na rezerwy celowe ukształtowały się na poziomie 2 972 tys. zł zabezpieczając kredyty zagrożone nieobsługiwane w 68,91%, w tym odpisy aktualizujące na odsetki wyniosły 446 tys. zł. Jakość portfela kredytowego daje podstawę do stwierdzenia, że nie istnieje zagrożenie bezpieczeństwa wkładów oszczędnościowych i lokat terminowych, jak również interesów udziałowców.

15 maja 2024r. weszła w życie Ustawa o zmianie ustawy o wsparciu kredytobiorców, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy i znajdują się w trudnej sytuacji finansowej oraz ustawy o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom. Na 31.12.2024r. Bank posiadał 82 kredyty hipoteczne, do których istniała możliwość złożenia wniosków odroczenia spłat (wakacje kredytowe). W roku 2024 wnioski złożyło 6 klientów co stanowi 7,32% tych kredytów. Wartość bilansowa brutto kredytów objętych wakacjami kredytowymi wyniosła 702,08 tys. zł. natomiast kwota utraconych przychodów z tego tytułu 13,36 tys. zł Nie jest wartością istotną.

W 2024 r. Bank kontynuował uwzględnianie oceny ryzyk ESG w procesie kredytowym dla klientów instytucjonalnych. W badaniu ryzyk ESG oceniany jest wpływ prowadzonej działalności na środowisko, czy działalność jest zgodna z prawem w zakresie ochrony środowiska, czy wnosi wkład w jej ochronę lub czy wyrządza poważne szkody, czy ma wpływ negatywny na lokalne stosunki społeczne, czy przestrzegane są prawa pracownicze oraz czy nie występują procesy korupcyjne. Przegląd czynników ESG jest dokonywany w ramach oceny klienta w procesie udzielania, odnowienia i zmiany warunków kredytu. Klient odpowiada na sformułowane pytania. Dokonana ocena ryzyka ESG jest ważna przez okres 12 miesięcy. Ocena czynników ESG jest jednym z elementów Analizy kredytowej, a wyniki oceny ryzyka są ujęte w Decyzji kredytowej. Kredyty z wysokim ryzykiem ESG na dzień 31.12.2024r. wynosiły 85,28 tys. zł tj. 0,13 % obligi kredytowego. W 2024r. Bank nie udzielił żadnej ekspozycji kredytowej z wysokim ryzykiem ESG. Bank nie finansuje branż, których wpływ na środowisko jest negatywny (np. związanych z wydobywaniem węgla kamiennego i brunatnego).

Inwestycje

W roku 2024 podjęto wiele działań dotyczących unowocześnienia oferty produktowej i dostępności placówek Banku dla Klientów, w tym:

- dokonano zakupu 2 recyclerów (Centrala, O/Zarszyn)
- zmodernizowano system alarmowy (Centrala)
- zakupiono drukarki (Centrala, O/Krosno)
- zakupiono multisejfy kasjerskie (Centrala, O/Chorkówka, POK Krosno)
- przystosowano kasety bankomatowe do wymagań prawnych – systemu barwiącego banknoty,

- zakupiono liczarki do banknotów (O/Jedlicze, O/Chorkówka, POK Zręcin, O/Zarszyn, F/Jasło)
 - w Centrali przeprowadzono prace remontowo-modernizacyjne (serwerowni, dostosowano pomieszczenie bankomatu do obecnych standardów, dokonano montażu poręczy i balustrad, naprawy bramy, zakupiono urządzenia do osuszania murów, dokonano wymiany drzwi wejściowych, wykonano inwentaryzację i projekt aranżacji i modernizacji budynku),
 - w oddziałach zamontowano telewizory przeznaczone do przekazywania informacji oraz działań marketingowych
 - dokonano modernizacji sieci elektrycznej w POK Zręcin, O/Krosno, O/Jedlicze, Centrala,
 - dokonano sprzedaży nakładu poczynionego na wybudowanie budynku nr 2366 w Krośnie.
- Systematycznie prowadzone są działania, które w przyszłości pozwolą usprawnić pracę placówek w tym zakup licencji Quant RF oraz EBO Mobile Junior dla pozyskanie nowej grupy klientów.
- Suma inwestycji w 2024 wyniosła 362 tys. zł w tym:
- nakłady na środki trwałe 311 tys. zł.,
 - nakłady na wartości niematerialne i prawne 51 tys. zł.
- Bank nie prowadzi działalności badawczo rozwojowej.

Fundusze własne

Na dzień 31 grudnia 2024 r. fundusze własne Banku stanowiły kwotę 31 480 tys. zł. Fundusze własne to głównie składowa funduszu zasobowego wynoszącego 31 077 tys. zł, funduszu ogólnego ryzyka wynoszącego 161 tys. zł i funduszu udziałowego wynoszącego 178 tys. zł. Fundusze własne oraz ich struktura ukształtowały się w ramach wartości przyjętych w polityce kapitałowej i zabezpieczały ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Na dzień 31 grudnia 2024 r. Bank był zobligowany ustawowo do tworzenia minimalnych wymogów kapitałowych na ryzyko kredytowe i operacyjne. Relacja wymogów kapitałowych wynikających z identyfikowanego przez Bank ryzyka do funduszy własnych wynosiła 44,03%. Osiągnięty współczynnik kapitałowy TIER1 w wysokości 44,03% uwzględniający minimalne i dodatkowe wymogi kapitałowe z punktu widzenia ryzyka był korzystny ponieważ jego nadwyżka nad poziom wymagany ustawowo stanowi bufor kapitału na pokrycie potrzeb kapitałowych w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnej. Bank spełniał wymóg połączonego bufora określonego w Ustawie o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym z dnia 5 sierpnia 2015r.

Prowadzona w 2024 r. działalność zaowocowała zyskiem brutto w wysokości 10 299 tys. zł., który w stosunku do 2023 r. był niższy o 1 487 tys. zł. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 8 202 tys. zł. wobec 9 513 tys. w 2023 r. Przychody Banku za rok 2024 wyniosły 24 325 tys. a podatek dochodowy 2 097 tys. zł.

W stosunku do danych na 31.12.2023 roku wynik z tytułu odsetek zwiększył się o 695 tys. zł tj. o 4,54% i na dzień 31.12.2024 r. wynosił 15 999 tys. zł, przy jednoczesnym wzroście kosztów odsetkowych o 11,74 % tj. o 358 tys. zł. Wynik z tytułu prowizji w wartości porównywalnej do okresu poprzedniego i wyniósł 2 761 tys. zł, wzrost o 2 tys. zł. W konsekwencji wynik działalności bankowej w stosunku do 31.12.2023 r. wzrósł o 700 tys. zł tj. o 3,85 %, wynosząc 18 863 tys. zł. W analizowanym okresie roku 2024 wynik z działalności bankowej tworzony był w 84,82% z wyniku z tytułu odsetek, przed rokiem w 82,26 %. Udział wyniku z tytułu prowizji w wyniku działalności bankowej kształtował się na poziomie 14,64%, natomiast w 2023 r. w 15,19%. Koszty działania Banku z amortyzacją zwiększyły się o 13,49% w stosunku do roku ubiegłego. Stopa zwrotu z aktywów ROA netto wyniosła za 2024 rok 2,41% wobec 3,25 % w 2023 roku. Stopa zwrotu ROE netto wyniosła 30,28% za 2024 rok wobec 50,37% za rok 2023.

Zdarzenia wpływające na działalność jednostki

Na sytuację Banku w 2024 r. niewątpliwie wpłynął wybuch konfliktu zbrojnego w Ukrainie w 2022 roku, który w dużej mierze przyczynia się do zmian w polityce gospodarczej państw Unii Europejskiej i USA, wpływa na sytuację gospodarczą Polski i świata w postaci m.in. wysokiej inflacji oraz kryzysu gospodarczego, które mogą mieć trudny do przewidzenia w przyszłości wpływ na sytuację gospodarczą Polski, a co za tym idzie sytuację finansową Banku.

Po dniu bilansowym nie wystąpiły znaczące zdarzenia, które miałyby wpływ na sytuację banku.

6. Ocena ryzyka występującego w Banku

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy w Rymanowie jak również przez każdą inną instytucję finansową generuje ryzyko. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach i dostosowywaniu działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka jest ryzyko kredytowe w tym koncentracji i rezydualne, ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych. Bank nie stosuje technik redukcji ryzyka kredytowego.

Jednocześnie w Banku występują inne istotne ryzyka, które Bank identyfikuje:

- ryzyko kredytowe (w tym rezydualne , koncentracji, ryzyko ESG)
- ryzyko rynkowe ze względu na skalę działalności rozumiane jako walutowe
- ryzyko płynności i finansowania
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko operacyjne (w tym zgodności , Ryzyko ICT, Ryzyko ESG)
- ryzyko kapitałowe, niewypłacalności
- ryzyko biznesowe (w tym wyniku finansowego) będące pochodną pozostałych ryzyk
- ryzyko dźwigni finansowej.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza niepewność odnośnie wywiązania się przez klienta z zawartych z Bankiem umów z zakresu jego finansowania, czyli spłaty w określonym czasie kapitału i odsetek.

Ryzyko kredytowe należy do podstawowych ryzyk związanych z działalnością Banku. Udział kredytów w bilansie Banku powoduje, że jego utrzymanie na bezpiecznym poziomie ma zasadnicze znaczenie dla wyników prowadzonej działalności Banku.

Minimalizacji ryzyka kredytowego służą obowiązujące procedury, w szczególności dotyczące zasad oceny ryzyka transakcji, ustanawiania prawnych zabezpieczeń kredytów, uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych, zwiększenie nadzoru nad czynnościami wykonywanymi w toku procesu kredytowania, objęcie monitoringiem ekspozycji kredytowych, intensyfikację działań windykacyjnych oraz ograniczania niektórych obszarów działalności.

Dla wzrostu bezpieczeństwa działalność kredytowa limitowana jest w oparciu o ograniczenia wynikające z przepisów Prawa bankowego oraz wewnętrzne normy ostrożnościowe ustalane przez Bank, w tym w szczególności wskaźniki koncentracji zaangażowania kredytowego dla określonych sektorów gospodarki.

Ochronę jakości portfela kredytowego zapewniają również jego okresowe przeglądy oraz bieżące monitorowanie terminowej obsługi kredytów i kondycji finansowej klientów.

W 2024 roku limity koncentracji wierzytelności i sumy wierzytelności Banku wyznaczone przez ustawę Prawo bankowe nie zostały przekroczone. Nie występowały też przekroczenia limitów ustalonych w zasadach zarządzania ryzykiem kredytowym.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego, na dzień 31.12.2024 r. wyniósł 3 059 tys. zł.

Ryzyko Płynności

Ryzyko płynności – to ryzyko braku możliwości terminowego wywiązywania się Banku ze zobowiązań (bieżących i przyszłych) w wyniku braku płynnych środków.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie niezbędnej wysokości środków finansowych koniecznych do wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań.

W Banku obowiązuje system limitów płynnościowych mających na celu kształtowanie odpowiednich relacji pomiędzy składnikami bilansowymi i pozabilansowymi w celu osiągnięcia optymalnego wyniku finansowego, przy jednoczesnym utrzymaniu płynności śróddziennej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej z zachowaniem nadzorczych miar płynności.

Podstawą polityki Banku w zakresie płynności jest utrzymanie portfela aktywów płynnych oraz wzrost stabilnych źródeł finansowania, w szczególności stabilnej bazy depozytowej osób prywatnych. Podstawową metodą pomiaru ryzyka jest luka płynności tj. zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych, sporządzane przez Bank na koniec miesiąca. Aktywa i pasywa są grupowane według podobnej charakterystyki oraz rozdzielane do przedziałów czasowych według wartości bilansowej i terminów zapadalności/wymagalności, zgodnie z zasadami urealnienia poszczególnych kategorii, przyjętymi przez Bank.

Bank posiada również narzędzie w postaci planów awaryjnych, które określają tryb zarządzania kryzysami płynności, łącznie z procedurami mającymi uzupełnić braki przepływów pieniężnych w sytuacjach awaryjnych. Plany awaryjne, stanowiące integralną część procesu zarządzania płynnością, określają podział kompetencji i odpowiedzialności poszczególnych osób i komórek organizacyjnych zarówno na etapie identyfikacji symptomów sytuacji awaryjnej, a także w momencie jej wystąpienia.

Na dzień 31.12.2024 r. wykorzystanie nadzorczych miar płynności, jak i pozostałych limitów określających dopuszczalny poziom ryzyka płynności w Banku, kształtowało się zgodnie z ustalonymi i obowiązującymi normami. W okresie sprawozdawczym Bank posiadał wystarczającą ilość aktywów na pokrycie zobowiązań. Poziom ryzyka płynności nie stanowił zagrożenia dla terminowej spłaty zobowiązań Banku.

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe- w przypadku Banku, ze względu na niską skalę prowadzonej działalności handlowej, ogranicza się praktyce głównie do ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka walutowego.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z wystąpieniem niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku oraz maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych.

Do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmuje wszystkie pozycje bilansowe i pozabilansowe, i koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta, oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczenie ewentualnych strat z tytułu zmian kursów walut, dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej.

W procesie monitorowania ryzyka rynkowego stosujemy m.in.:

- limit VAR (LVAR) stanowiący maksymalny akceptowany przez Bank poziom VAR,
- limit pozycji walutowej całkowitej Banku (LPC),
- nocny limit wysokości pozycji walutowej netto,
- analizy scenariuszowe, w tym testy zmiany wartości ekonomicznej kapitału, wykorzystujące scenariusze zdefiniowane w wytycznych EBA dotyczących zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym.

Najważniejszym rodzajem ryzyka rynkowego identyfikowanym w działalności Banku jest ryzyko stopy procentowej. W ramach ryzyka stopy procentowej, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania (ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania),
- 2) ryzyko bazowe,
- 3) ryzyko opcji klienta.

Najważniejsza część ryzyka stopy procentowej w Banku związana jest z ryzykiem przeszacowania oraz ryzykiem bazowym, gdyż według obserwacji historycznych, w największym stopniu wpływa na poziom zmian wyniku odsetkowego.

Pomiar narażenia Banku na ryzyko jest dokonywany w oparciu o analizy luki niedopasowania w aktywnych i pasywnych pozycji bilansowych, z uwzględnieniem ich podziału według terminów przeszacowania, rodzaju stawek bazowych i waluty.

Bank w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej dąży do:

- 1) optymalizacji wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczenia negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

W Banku na 31.12.2024r występuje luka dodatnia (wielkość przeszacowanych aktywów w danym okresie jest wyższa od przeszacowanych w tym samym czasie pasywów). Najistotniejszymi w działalności Banku z punktu widzenia udziału w wyniku odsetkowym Banku i jego funduszach własnych jest ryzyko terminów przeszacowania i ryzyko bazowe.

Ryzyko operacyjne

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku ma na celu stałe ograniczenie ryzyka operacyjnego, ochronę zasobów Banku, jego systemów i procesów oraz zabezpieczenie się przed ewentualnymi skutkami ryzyka operacyjnego. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje wszystkie istotne obszary działalności Banku, w tym produkty, procesy i systemy.

W Banku funkcjonuje system zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje: identyfikację i ocenę ryzyka, pomiar i monitorowanie, raportowanie ryzyka operacyjnego oraz jego kontrolę. Bank wykorzystuje w procesie monitorowania ryzyka operacyjnego analizę kluczowych czynników ryzyka (KRI), ponadto identyfikuje głównie źródła zagrożeń występujących w działalności, organizacji i otoczeniu Banku w ramach tzw. Samooceny ryzyka operacyjnego. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na 31.12.2024 r. wynosił 2 660 tys. zł.

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku. Zarządzanie zgodnością obejmuje identyfikację potencjalnych zagrożeń dla działania Banku, monitorowanie zaistniałych incydentów, podejmowanie działań wspierających oraz naprawczych, zapobiegających narażaniu Banku na występowanie zdarzeń wynikających z ryzyka braku zgodności oraz potencjalnych negatywnych skutków finansowych i niefinansowych nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, wymogów organów nadzorczych, rekomendacji i standardów rynkowych. Bank ogranicza występowanie ryzyka operacyjnego

i prawnego stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności. W ocenie Banku ryzyko braku zgodności jest na akceptowalnym poziomie.

Ryzyko ESG

Ryzyko ESG jest nowym obszarem ryzyka, które podlega monitorowaniu przez Bank.. Ocenę istotności ryzyka przeprowadza się nie rzadziej niż raz w roku. Ryzyko ESG jest rozumiane jako ryzyko negatywnych efektów finansowych, które są skutkiem wpływu czynników ESG na klientów i kontrahentów lub pozycje bilansu. Celem zarządzania ryzykiem ESG jest wspieranie zrównoważonego rozwoju oraz budowy długookresowej wartości Banku przez zintegrowane zarządzanie wpływem czynników ESG. Zarządzanie ryzykiem ESG uwzględnia: wpływ czynników ESG na działalność, wynik finansowy, rozwój Banku oraz wpływu działalności Banku na społeczeństwo i środowisko. Bank zarządza ryzykiem ESG w ramach zarządzania innymi rodzajami ryzyka. Ryzyko ESG nie jest odrębnym rodzajem ryzyka.

Ryzyko biznesowe

Ryzyko wynikające ze zmian warunków makroekonomicznych (otoczenia) oraz ich wpływu na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych w przyszłości. Ryzyko biznesowe może się przejawiać w obszarze: wyniku finansowego, strategicznym i otoczenia, w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji. Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowanie otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia. Zarząd Banku podejmuje działania mające na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej. Podstawowym instrumentem zarządzania ryzykiem biznesowym jest roczny i wieloletni plan ekonomiczno-finansowy Banku, określający cele biznesowe i środki ich realizacji.

Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje Strategia oraz Polityki, instrukcje i regulaminy obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne. Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka obejmuje: gromadzenie informacji, identyfikację i ocenę ryzyka, limitowanie, pomiar i monitorowanie ryzyka i raportowanie.

Bieżące zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku polega na:

1. Gromadzeniu informacji dotyczących ryzyka
2. Ograniczaniu ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowalnego poziomu, wykorzystując do tego celu informacje otrzymane z jednostek organizacyjnych Banku
3. Podejmowaniu działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń
4. Ograniczaniu / eliminowaniu negatywnych skutków ryzyka.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza
2. Zarząd
3. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym - Prezes Zarządu
4. Komitet Zarządzania Ryzykami,
5. Komitet Kredytowy Centrali
6. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz
7. Stanowisko ds. ryzyka ICT
8. Stanowisko Zgodności
9. Audyt wewnętrzny w Systemie Ochrony Zrzeszenia
10. Kontrola wewnętrzna

11. Pozostali pracownicy Banku

Bank zapewnia niezależność działalności operacyjnej, która generuje ryzyko od niezależnej oceny ryzyka, przeprowadzanej przez Stanowisko zarządzania ryzykami i analiz.

7. System kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych liniach obrony:

1) Pierwsza linia obrony – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej banku przez komórki organizacyjne odpowiedzialne za podejmowanie ryzyka w trakcie działalności operacyjnej,

2) Druga linia obrony

1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, w ramach Pierwszej linii obrony, tj.: Stanowisko Kontroli Wewnętrznej, Stanowisko Restrukturyzacji i Windykacji, Zespół Analityków Kredytowych i Monitoringu, Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, Stanowisko ds. ryzyka ICT;

2) działalność Stanowiska zgodności.

Do drugiej linii obrony zalicza się również działalność Komitetu Kredytowego, Komitetu zarządzania ryzykami, Członków Zarządu z pominięciem Członka Zarządu odpowiedzialnego za pion handlowy.

3) Trzecia linia obrony – audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielnię SOZ BPS.

System zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń, zawiera informację o spełnianiu przez członków rady nadzorczej i zarządu wymogów określonych w art. 22aa Prawo Bankowe.

Zarząd Banku przyjął i zobowiązał się do stosowania w zakresie swoich kompetencji Zasady Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych, przyjętych uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego Nr 218/2014 z dnia 22 lipca 2014 roku (Dz. Urz. KNF poz. 17).

Zasady te zostały wdrożone w wymaganym zakresie z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej ze skali, charakteru oraz specyfiki działalności Banku, a także jego możliwości technicznych i organizacyjnych.

Sprawozdanie z działalności Banku podlega badaniu zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i jest ogłaszane jako załącznik do rocznego sprawozdania finansowego Banku.

8. Planowane istotne działania w 2025 roku:

Plany na rok 2025 będą związane z dalszym wzrostem i optymalizacją wskaźników ekonomicznych Banku. Przyjęte założenia do Planu finansowego przedstawione przez Zarząd na rok bieżący są ukierunkowane na rozwój akcji kredytowej, wzmacnianie funduszy własnych Banku, poprawę jakości portfela kredytowego, optymalizację kosztów działania, utrzymanie konkurencyjnej pozycji na rynku lokalnym, budowę stabilnej bazy depozytowej, stałe doskonalenie jakości obsługi klientów, rozwój infrastruktury informatycznej, działania umożliwiające pozyskiwanie nowych i utrzymanie dotychczasowych klientów, działaniach zmierzające do zwiększenia rentowności poszczególnych produktów poprzez modyfikację parametrów cenowych i oferowanie produktów powiązanych.

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku będą realizować założoną politykę zgodnie z opracowaną Strategią Banku Spółdzielczego w Rymanowie na lata 2025-2027. Głównym celem Banku będzie umacnianie własnej pozycji na lokalnym rynku usług finansowych przy zachowaniu dobrych wyników finansowych

i jednoczesnym zaspokojeniu potrzeb członków banku. Główne założenia to: rozwój akcji kredytowej poprzez wzrost sprzedaży kredytów konsumenckich, hipotecznych mieszkaniowych oraz kredytów dla podmiotów gospodarczych, dalszy rozwój sprzedaży usług, generowanie dodatniego wyniku finansowego pozwalającego na efektywne funkcjonowanie Banku. Bank będzie zmierzał do rozwijania oferty produktów i usług bankowych, tak aby w pełni zaspokajały potrzeby klientów.

Sprawozdanie działalności Banku Spółdzielczego w Rymanowie w 2024 roku zostało sporządzone w oparciu o pełną sprawozdawczość finansową Banku oraz zgodnie z wymogiem Ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości.

Zarząd Banku